



DBL-19080002030304 Seat No. \_\_\_\_\_

**M. Com. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F. 2016 & 2019)  
Examination**

**June - 2022**

**Human Resource Management  
(Old Course)**

Time :  $2\frac{1}{2}$  Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- 1 માનવ સંસાધન સંચાલનનો અર્થ આપી તેની વ્યાખ્યા અને મહત્ત્વ વર્ણવો. 17.5
- 2 માનવ સંસાધન આયોજનની પ્રક્રિયાની વિગતવાર ચર્ચા કરો. 17.5
- 3 માનવ સંસાધન આયોજનને અસર કરતાં પરિબલોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 17.5
- 4 કર્મચારીના વિકાસમાં માનવ સંસાધન સંચાલકની ભૂમિકા વર્ણવો. 17.5
- 5 ભરતી પ્રક્રિયાનાં પગલાંની ચર્ચા કરો, તમે ભરતીના આંતરિક અને બાહ્ય પ્રાપ્તિસ્થાનોનું સમાધાન કેવી રીતે કરશો ? 17.5
- 6 તાલીમ અને વિકાસનો અર્થ આપી તાલીમની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. 17.5
- 7 વેતન અને પગારની ગણતરીની પદ્ધતિ અંગે વિગતવાર સમજૂતી આપો. 17.5
- 8 ઔદ્યોગિક અશાંતિ અને વિવાદો માટેના વિવિધ ઉપલબ્ધ પગલાંઓનું મૂલ્યાંકન કરો. 17.5

## ENGLISH VERSION

**Instruction :** All questions carry equal marks.

- 1 Describe the meaning, definition and importance of Human Resource Management. 17.5
  - 2 Discuss in detail the process of Human Resource Planning. 17.5
  - 3 Discuss the factors affecting on Human Resource Planning. 17.5
  - 4 Describe the role of Human Resource Manager in development of employee. 17.5
  - 5 Discuss the steps of recruitment process. How will you reconcile the internal and external sources of recruitment ? 17.5
  - 6 Give the meaning of training and development and explain different methods of training. 17.5
  - 7 Explain in detail the methods of calculations of wage and salary. 17.5
  - 8 Evaluate the various available measures for industrial unrest and disputes. 17.5
-